



هوشمندسازی مدیریت شهری با گذرگاهی از جنس دانش

امروزه بهره‌گیری از اکوسیستم علم و فناوری در ارائه راهکارهای هوشمندانه مدیریت شهری، یکی از مهمترین و جنجالی‌ترین بحث‌های کلانشهرهاست،

امروزه بهره‌گیری از اکوسیستم علم و فناوری در ارائه راهکارهای هوشمندانه مدیریت شهری، یکی از مهمترین و جنجالی‌ترین بحث‌های کلانشهرهاست، که در صورت سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی‌های مناسب مدیران ارشد شهری در این راستا، قطعا بسیاری از مسائل شهری حل می‌شود، این در حالی است که اگر سیاست‌گذاری و به تبع آن برنامه‌ریزی و اجرای مناسبی در این خصوص صورت نگیرد نیز، شهر و سیستم مدیریت شهری در آینده با مشکل روبرو خواهند شد.

به گزارش نصر، بشر از سال‌های دور زندگی شهرنشینی را به عنوان الگوهای زندگی پذیرفته است و همین امر، افزایش جمعیت در کالبد فیزیکی شهر را در پی داشته است، اما آیا این موضوع می‌تواند بهانه‌ای برای کاهش کیفیت ارائه خدمات و دشواری مدیریت شهری در کلانشهرها به واسطه افزایش جمعیت باشد؟

قطعا، جنس مسائل مدیران شهری در کلانشهرهای مختلف دنیا با هم متفاوت است، مساله این مدیران بیشتر از آن که معطوف به مسئله‌های روزمره و بحران‌ها باشد، به تامین منابع، برنامه‌ریزی برای رقابت‌پذیری با دیگر شهرها، ارائه راهکارهای مدیریت شهری در حوزه‌های مختلف، ایجاد امکانات رفاهی برای شهروندان و... بر می‌گردد، لذا مقایسه توسعه نیافتگی، عدم هوشمندسازی و دیگر مسائل شهری و نسبت دادن مشکلات آن به تراکم جمعیت، گمراه‌کننده به نظر می‌رسد، درست است که جنس مسائل در کلانشهرها متفاوت است و نمی‌توان برای همه آنها یک نسخه پیچید اما راهکارهایی برای بهبود مدیریت شهری وجود دارد که برای برداشتن اوایلین قدم در تمام شهرها صدق می‌کند.

این راهکار چیزی نیست جز مدیریت شهری با بهره‌گیری از دانش روز و راهکارهای نوآورانه در ابعاد گوناگون آن، که به تمام کلانشهرها اجازه آن را می‌دهد که بتوانند در عین آن که سنگین‌ترین عملیات‌های خدمت‌رسانی را بر دوش دارند، همچنان به حیات خود ادامه داده و در کنار آن رفاه شهروندان خود را نیز بالاتر برند.

استفاده از فناوری‌ها در راستای تحقق اهداف در مدیریت شهری و ارتقاء کیفیت خدمات می‌تواند از جمله مواردی باشد که در سطح استراتژیک انتخاب و در سطح عملیاتی اجرایی شود، لذا به نظر می‌رسد که به جای پاک کردن صورت‌مساله و ارجاع مشکلات شهری به افزایش جمعیت و رشد شهرنشینی شایسته است که بر توانایی انجام کارها، با فن‌آوری و استفاده از ظرفیت دانش بنیان‌ها، شرکت‌های خلاق و استارت‌آپ‌ها در ابعاد مختلف متمرکز شده و راهکارهایی بهتر برای اداره شهرها بیابیم.

کلانشهرها که تبریز نیز به لحاظ وسعت جغرافیایی و جمعیتی در زمره آنهاست، با موضوعات مختلفی در سطوح خرد و کلان مواجه هستند که نیاز است برای برنامه‌ریزی، به بهینه‌سازی و بهره‌گیری از دانش‌های مذکور بپردازند، نوآوری این امکان را به مدیران شهری می‌دهد که به بهترین شکل ممکن با استفاده از برون‌سپاری نیازها و استفاده از امکاناتی که خارج از توانایی ذهنی انسان از جمله پردازش داده‌ها و کلان‌داده‌ها است، با مسائل مدیریت شهری کنار بی‌آید.

بهره‌گیری از اکوسیستم علم و فناوری شهر در ارائه راهکارهای هوشمندانه مدیریت شهری امروزه یکی از مهمترین و جنجالی‌ترین بحث‌های کلانشهرهاست، که در صورت سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی‌های مناسب مدیران ارشد شهری قطعا بسیاری از مشکلات حل می‌شود، این در حالی است که اگر سیاست‌گذاری و به تبع آن برنامه‌ریزی و اجرای مناسبی در این خصوص صورت نگیرد نیز، شهر و سیستم مدیریت شهری در آینده با مشکل روبرو خواهند شد.

این گزارش می‌افزاید، براساس مطالعاتی که موسسه استراتژی Eden روی ۵۰ شهر هوشمند انجام داده است، روند تصمیم‌گیری‌های مدیران شهری برای توسعه کلانشهرها و هوشمندسازی مدیریت شهری، متفاوت از یکدیگر بوده است اما غالبا ۱۰ ابزار کلیدی و کارآمد برای این امر مورد توجه قرار گرفته است.

ابزارهای از جمله طرح تامین بودجه هوشمندسازی، توسعه و تدوین استراتژی ایجاد مناطق هوشمند و مراکز نوآوری، فراگیری دیجیتال در کلانشهرها، چشم‌انداز روشن توسعه داده‌ها، هم‌آفرینی و مشارکت در توسعه کلانشهر، مدل رهبری شهر هوشمند، اشتراک‌گذاری دستاوردهای هوشمندسازی در سطح شهر، توانمندسازی نیروی کار و رویکردهای فرابخشی نیز در زمره این 10 کلید است.

بنابراین، عزم جدی مدیریت شهری برای بهره‌مندی از راهکارهای خلاقانه و نوآورانه شرکت‌های دانش بنیان، خلاق و استارت‌آپ‌ها در حل معضلات شهری شرایط جدیدی برای باز شدن گره‌های مدیریت شهری و شهرداری که نیازمند افکار، ایده‌ها و روش‌های نو و دانش فنی و عملیاتی است را به همراه خواهد داشت، البته موضوع همکاری مدیران شهری و فناوران، بحثی کاملا دو

طرفه است و قطعا مدیریت شهری نیز با این عمل به دنبال تسهیل فعالیت استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های نوآور خواهد بود تا نقش پررنگ خلاقیت و نوآوری در حل مشکلات شهر دیده شود.

تحقق این آرمان‌ها ممکن نیست مگر با نگاه باز و ویژه اعضای شورای اسلامی کلانشهرها و حضور افراد متخصص و مطلع به حوزه فاوا و مدیریت شهری، تا به واسطه بهره‌گیری از فناوری اطلاعات بسیاری از مشکلات و مسائل اجتماعی و شهری مرتفع گردد و با استفاده از تخصص موجود در این حوزه تحت بررسی‌های کارشناسی قرار گرفته و مصوبات اجرایی لازم درمورد آن استخراج گردد.

این گزارش می‌افزاید، خبری خوشی که در اولین سال آغاز به کار ششمین دوره شورای اسلامی کلانشهر تبریز به گوش رسید، از کمیسیون تحقیق، نظارت و ارزیابی این شورا مبنی بر لزوم تشکیل کمیسیون فناوری اطلاعات و شهر هوشمند به سبب تاکید بر هوشمندسازی و استفاده از علم روز در مدیریت شهری و محلی برای طرح و تصویب مسائل مورد نیاز بود.

اولویت، هوشمندسازی خدمات مردم محور باشد روح الله دهقان نژاد، رئیس کمیسیون تحقیق، نظارت و ارزیابی شورای اسلامی کلانشهر تبریز نیز در این خصوص با تاکید بر اینکه کمیسیون فناوری اطلاعات و شهر هوشمند در دیگر کلانشهرها دایر است و مدیران ارشد شهری برا تسهیل مدیریت شهری از شرکت‌های دانش بنیان و نوآوران بهره‌مند می‌شوند، گفت: این کمیسیون ویژه با توجه به نیاز مجموعه شهرداری تشکیل می‌شود و امیدوارم با همکاری اعضای این شورا، امور مربوط به هوشمندسازی و فناوری اطلاعات را پیش ببریم. وی که اکنون عضو کمیسیون فناوری اطلاعات و شهر هوشمند است، به دغدغه اعضای شورا در خصوص هوشمندسازی مدیریت شهری اشاره کرد و گفت: وقتی یک تیم و کمیسیون حامی موضوع باشند، کار بدون مشکل پیش می‌رود بر همین اساس نیز کمیسیون فناوری اطلاعات و شهر هوشمند با حضور کارشناسان به دنبال پیشبرد اهداف و اجرایی کردن این طرح است. این عضو کمیسیون ادامه داد: در همان جلسه اول که برگزار کردیم، مقرر شد بحث شهر هوشمند کاملاً کارشناس محور پیش برود، به عنوان حامی و پشتیبان حقوقی و ضمانت اجرایی طرح در شهرداری، از کارشناسان، نوآوران و ایده‌پردازان حمایت می‌کنیم.

وی با بیان اینکه در وهله اول به تسریع و تسهیل خدمت‌رسانی به همشه‌ریان توجه داشته باشیم، اضافه کرد: همگی دغدغه داریم و اولویت شورا خدمت به مردم و ارائه سریع خدمات است و چه بهتر که این خدمات با بستر هوشمند ارائه شود.

لزوم تجمیع داده‌های شهری در راستای هوشمندسازی تبریز حجت الاسلام سید کاظم زعفرانچی لر که به عنوان رئیس کمیسیون فناوری اطلاعات و شهر هوشمند انتخاب شده است، معتقد است، این کمیسیون ظرفیت بسیاری برای تمامی افرادی که در حوزه هوشمندسازی مدیریت شهری فعالیت دارند و ایده‌پردازی می‌کنند، ایجاد خواهد کرد.

وی که بر لزوم جمع‌آوری داده برای ارائه راهکارهای مدیریت شهری هوشمند، ارائه خدمات در حوزه سلامت، آلودگی هوا، ذخیره انرژی و... تاکید دارد، می‌گوید، کارشناسان کمیسیون بر اساس نیازها، اولویت‌ها و ظرفیت‌های تبریز داده‌هایی مورد نیاز و فرصت‌های همکاری با دانش بنیان‌ها را شناسایی کنند تا مشخص شود برای احصای آن به همکاری چه سازمان و نهادهایی نیاز داریم.

رئیس کمیسیون فناوری اطلاعات و شهر هوشمند معتقد است، در صورت تعریق راهبردها با توجه به ویژگی‌ها و ظرفیت‌های تبریز می‌توان بهترین نتیجه را در هوشمندسازی مدیریت شهری به دست آورد.

لزوم فراهم نمودن زیرساخت‌های ارتباطی و فناوری تبریز پیش از هوشمندسازی شهرام دبیری، دبیر کمیسیون فناوری اطلاعات شورای اسلامی تبریز با بیان اینکه در کل دنیا کشورهایی که راهکارهای هوشمند در مدیریت شهری استفاده کرده‌اند مشخص است، گفت: برای حرکت به سمت هوشمندسازی باید زیرساخت‌ها را فراهم کنیم، ما می‌خواهیم برخی خدمات را توسط شهرداری به مردم ارائه کنیم و برای این موضوع بایستی برنامه و اهداف خودمان را اعلام کنیم و خواسته‌هایمان در خصوص راهکارهای هوشمندسازی مشخص باشد.

وی اضافه کرد: فناوری اطلاعات ششمین صنعت بزرگ دنیا محسوب می‌شود که حتی از صنعت خودروسازی و نفت هم جلوتر است و باید ما هم در این زمینه اقدامات عملی انجام دهیم.

وی با بیان اینکه یک شهرداری هوشمند وظیفه دارد با ایجاد شهر هوشمند جایگاه مدیریت و هماهنگی شهری را ارتقا دهد، افزود: در شهر هوشمند ارائه خدمات به صورت ۲۴ ساعته به صورت هوشمند خواهد شد.

وی اضافه کرد: در کل هوشمندسازی به شهر نشینی سرعت می‌بخشد و نظارت دقیق و شفاف، آموزش کارکنان، ارتباط دو طرفه بین شهروند و شهرداری، کاهش آلودگی هوا با مدیریت ترافیک و... را همراه دارد.

این گزارش می‌افزاید، روح الله رشیدی، رئیس مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی تبریز، نیز حرکت به سمت هوشمندسازی مدیریت شهری را آسیب‌شناسی و ارائه راهکارهای راهبردی مدیریت شهری با رویکرد شناخت اساسی تبریز و استفاده از ظرفیت تحقیقات پژوهش محور می‌بیند و می‌گوید،

پیش از این، رویکرد پژوهش‌های شهری بر اساس حل مسائل روزمره برنامه‌ریزی شده بود، اما با رویکرد جدید برنامه‌ای

چندساله برای حل مشکلات شهری مطرح خواهد شد، فعال سازی کارگروه های تخصصی با محورهای پژوهشی نیز راهکاری برای بررسی، آسیب شناسی و طرح مسئله و راهبرد مسائل مدیریت شهری است. آرش رنجبران رئیس دانشگاه آزاد آذربایجان شرقی و واحد تبریز نیز در جلسه ای که با اعضای شورای اسلامی تبریز، داشت به نقش پژوهش های دانشجویان در ارائه راهکارهای مدیریت شهری تاکید کرد و با اشاره به اهمیت و نقش تحقیقات و پژوهش های دانشجویان در ارائه راهکارهای مدیریت شهری، گفت: در حوزه مسائل مدیریت شهری اقداماتی انجام شده است و پایان نامه ها را به این سمت سوق خواهیم داد.

مدیریتی سنتی در شهرداری ها جوابگو نیست

یعقوب هوشیار، شهردار تبریز معتقد است، مدیریت واحد شهری موجب برطرف شدن بسیاری از مشکلات می شود، اما شهرداری مدیریتی سنتی را دنبال می کند که این نگاه دیگر جوابگو نیست و باید با تغییر نگاه خود، به سمت بخش خصوصی رفت و مدیریت شهری را فعال کرد، مگر نه توفیقی حاصل نخواهد شد، چرا که ظرفیتی که بخش خصوصی دارد، دولت ندارد و اگر این بخش فعال شود، موفقیت های ما افزایش می یابد.

این گزارش حاکی است، مفهوم هوشمند سازی مدیریت شهری با استفاده از ظرفیت های شرکت های دانش بنیان، خلاق و استارت آپ ها و نگاهی که مدیران ارشد شهری و اعضای شورای اسلامی تبریز به بحث شهر هوشمند و ارائه راهکارهای کارآمد مدیریت شهری دارند، چندان فاصله ای از هم ندارد و تنها نیازمند یک عزم جدی مدیریت شهری برای بهره مندی از راهکارهای خلاقانه و نوآورانه این شرکت ها در حل معضلات شهری است، البته که اساسی ترین نیاز یک مدیریت شهری هوشمند ایجاد زیرساخت های فیزیکی و غیر فیزیکی مناسب و قابل توسعه است اما قطعاً اجرای چنین پروژه هایی به صورت پایلوت و در مقیاس کوچک بستری مناسب برای تحقق هوشمندسازی فراهم می کند.

نقش داده ها و ارائه ایده های نوین در بهبود مدیریت شهری

حامد صغریخشایش، کارشناس و فعال حوزه فناوری اطلاعات، بنیان گذار نرم افزار قونقا که اکنون نیز در لس آنجلس مشغول به کار است، در گفتگو با نصر در خصوص نقش شرکت های دانش بنیان در مدیریت شهری و لزوم بهره مندی از داده های شهری برای ارائه راهکارهای هوشمند، گفت: شهرهای امروز با چالش های مختلفی از جمله رشد اقتصادی، پایداری محیط زیست، تاب آوری اجتماعی، آلودگی هوا و ترافیک روبرو هستند و با در نظر داشتن این چالش ها، نیازمند اطلاعاتی برای تحلیل، پیش بینی و ارائه راهکار هوشمند در جهت حل مشکلات هستیم.

وی اضافه کرد: بسیاری از کلانشهر در خارج از این ایران در حال سرمایه گذاری در تحقیقات فناوری اطلاعات و توسعه سیاست هایی برای بهبود کیفیت زندگی شهروندان هوشمندسازی مدیریت شهری با استفاده از فناوران و نوآوران، هستند.

وی با اشاره به اینکه کلانشهر تبریز تا کنون بر اساس تجربیات طرح های مدیریت شهری را عملیاتی کرده است، افزود: این روش نوعی آزمون خطا است که شکست های بسیاری را با خود به همراه داشته است.

وی با اشاره تاثیر و کاربرد داده و داده کاوی در هوشمندسازی مدیریت شهری و به دست آوردن اطلاعات مورد نیاز برای ارائه راهکارهای هوشمند توسط شرکت های دانش بنیان، گفت: اگر داده ها در دسترس باشند، قطعاً با پردازش داده ها، قدم های موثری در راستای مدیریت شهری، ارائه خدمات به شهروندان، کاهش مراجعه ارباب رجوع به مرکز شهر می توان برداشت و انرژی و وقت کمتری برای اندیشه به راهکار در شرایط بحرانی مصرف می شود .

هوشمندسازی مدیریت شهری با گذرگاهی از جنس دانش

گزارش کارشناس و خبرنگار سرویس فناوری نصر می افزاید، هوشمندسازی مدیریت شهری با گذرگاهی از جنس دانش تصویری دور از اتفاق نیست و حضور مدیران ارشد شهری، اعضای شورای اسلامی کلانشهر تبریز معقد به نوآوری و تشکیل کمیسیون فناوری اطلاعات و شهر هوشمند و همچنین ظرفیت های جوانان ایده پرداز و شرکت های دانش بنیان که دغدغه توسعه شهر را دل خود دارند، قطعاً نویدی بر حرکت به سمت ارائه راهکارهای نوین در راستای هوشمند سازی مدیریت شهری است. گلناز پورنامی